

September 1944

Mesch: een rustig kerkdorp in het uiterste zuiden van ons land,
omgeven door weilanden en boomgaarden.

Al vier jaar is Nederland bezet. Straatlampen en radio's zijn uit.
Eten is op de bon. Aardappels worden de grens over gesmokkeld.

Maar er is hoop.
Want de mensen in Mesch horen het droevige brommen van het verkenningsvliegtuig.
Ze horen knallend mortiervuur en explosies.
Geluiden van de bevrijding, en ze komen dichterbij.

In de velden rond het dorp hebben de Duitse soldaten zich ingegraven.
Het café dient als veldhospitaal.
Op de speelplaats van de school staat een mitrailleur.

En dan is het de ochtend van 12 september. De Amerikanen zijn bij de grens.
Het zijn soldaten van de Old Hickory. Eén van hen, John O'Hare, komt aan met twee
gebroken voeten.

De strijd is kort, maar hevig. Leonard Hoffman sneuvelt op de grens, als eerste
Amerikaanse soldaat die tijdens de bevrijding van Nederland het leven laat.

Vroeg in de middag wordt het stiller.
Schoolmeester Jef Warnier sluipt uit zijn kelder naar boven en ziet een soldaat door de
heg kruipen. Het is een Amerikaan.

Jef begroet hem met de woorden:
"Welkom in Nederland."

De Duitsers blazen snel de aftocht.

Mesch is officieel bevrijd:
NU,
80 jaar geleden,
als eerste dorp in Nederland.

Er werd gedanst; de pastoor schonk een paar flessen wijn.
En in ruil voor een potje inkt, waarmee de soldaten naar huis konden schrijven, kreeg
schoolmeester Jef een pakje sigaretten. Hij bewaarde het zijn leven lang.

De *bevrijders* hadden geen tijd om te feesten en maakten in kasteel Mheer hun eerste hoofdkwartier op Nederlandse bodem.

De troepen trokken verder, naar Maastricht, Aken, de Ardennen.

Voor hén was Mesch een korte tussenstop in een lange, moeizame mars, voor óns was het 't prille begin van een eind aan jaren van bezetting, de start van nieuw herwonnen vrijheid.

“Welkom in Nederland.”

De mensen hier sloten de bevrijders in hun hart.
Vele Amerikanen vonden hun laatste rustplaats in de vredige heuvels bij Margraten.
De eerstvolgende lente lagen er bloemen op élk van de duizenden graven.

Zo ontstond een unieke, hechte band met de bevrijders en hun families in Amerika.
Die band koesteren wij tot op de dag van vandaag.

Al 80 jaar lopen en fietsen onze kinderen hier langs de geschiedenis.
We geven onze verhalen aan hen door.
En dat blijven wij doen.

Namens álle inwoners van de gemeente Eijsden-Margraten,
zeg ik vandaag tegen onze bevrijders:

Welcome to the Netherlands.